Ciężkie reakcje alergiczne u dzieci

Data aktualizacji
2024-05-27

Organizm człowieka niekiedy reaguje mocno na czynniki uczulające. Anafilaksja jest bardzo ciężką reakcją na alergen. Może prowadzić do wstrząsu anafilaktycznego, który bardzo gwałtownie się rozwija i jest poważnym zagrożeniem życia.

Wstrząs anafilaktyczny – zagrożenie życia

Osoby ze stwierdzoną anafilaksją zawsze powinny mieć przy sobie adrenalinę. Dotyczy to również dzieci. Lekarz przepisuje lek w ampułkostrzykawce, którą trzeba użyć w przypadku wstrząsu. Taka gwałtowna reakcja organizmu może skończyć się utratą przytomności, a nawet życia.

- Jeśli dziecko bardzo mocno reaguje na alergeny, lekarz może przepisać epinefrynę (adrenalinę) w strzykawce.
- Dziecko musi ją mieć zawsze przy sobie – podanie leku jest bardzo proste.
- Powiadom o tym nauczycieli i opiekunów na każdych zajęciach, koloniach i wycieczkach. Przedstaw im instrukcję postępowania. Zaopatrz w nią dziecko.

Wstrząs może wywołać każdy alergen, na który jest uczulony człowiek. Jednak najczęściej wynika z bardzo silnej reakcji na:

- podanie leku, który uczula – np. penicyliny, aspiryny
- pokarm – np. orzechy, ryby, skorupiaki, mleko
- ukąszenie przez owada – pszczołę, szerszenia, osę, mrówkę
- alergeny wziewne – np. sierść kota lub psa.

Objawy wstrząsu anafilaktycznego:

- zawroty głowy
- silne osłabienie
- kołatanie serca
- chrypka
- kaszel
- nieżyt nosa
- uczucie braku powietrza - duszność
- nudności, wymioty, ból brzucha
- drgawki
- nagły, szybki spadek ciśnienia krwi - skóra jest blada, chłodna, spocona
- ostatecznie może dojść do utraty przytomności
- jeśli nie zostanie udzielona pomoc – może dojść do obrzęku gardła, zamknięcia krtani i uduszenia.

> **Jeśli widzisz osobę z bardzo ostrą reakcją na alergen:**
> **– szybko odizoluj ją od czynnika alergii, np. usuń żądło owada**
> **– podaj adrenalinę (jeśli ją masz) domięśniowo w boczną część uda**
> **– niezwłocznie wezwij pogotowie.**

Lekarz decyduje, czy Twoje dziecko powinno mieć zawsze przy sobie adrenalinę. Jeśli jest to potrzebne, zadbaj, aby wiedzieli o tym nauczyciele czy opiekunowie na koloniach, obozach i w każdym nowym dla dziecka otoczeniu.

Astma alergiczna – najczęściej dotyka dzieci

W konsekwencji alergii może pojawić się astma oskrzelowa. Alergiczna astma najczęściej dotyka dzieci. Pojawia się w pierwszych latach życia.

Jeśli lekarz alergolog zdiagnozuje astmę u Twojego dziecka, zaproponuje terapię w oparciu o wziewne sterydy (bezpieczne i bardzo skuteczne leki przeciwzapalne). Lekarz może zalecić terapię, jak tylko stwierdzi objawy choroby – nawet w 1 roku życia. Obecnie metody leczenia astmy pozwalają dzieciom na udział w różnorodnych zajęciach, zabawach i ćwiczeniach fizycznych. Trzeba tylko przestrzegać zaleceń lekarza i stosować zaproponowaną metodę terapii. Dobrą wiadomością jest też to, że bardzo często objawy astmy u dzieci zmniejszają się w okresie dojrzewania.

> **Astma w niektórych przypadkach może całkowicie się wyciszyć. Może też nawrócić w dorosłym życiu – np. po kontakcie z alergenem, rozpoczęciu palenia tytoniu, ciężkiej infekcji układu oddechowego.**

Jakie są objawy astmy oskrzelowej:

- męczący suchy kaszel
- świszczący oddech
- uczucie braku powietrza – duszność
- uczucie ciężaru w klatce piersiowej
- nasilenie kaszlu lub duszności przy wysiłku fizycznym lub w stresie.

Alergik w szkole i w przedszkolu

Minister Zdrowia wydał obwieszczenie w sprawie zaleceń postępowania dotyczących opieki nad uczniami z chorobami alergicznymi w szkole. Opisane zostały zasady postępowania z dziećmi chorymi na astmę oskrzelową, alergiczny nieżyt nosa, atopowe zapalenie skóry, pokrzywkę i anafilaksję. Nauczyciele i rodzice znajdą tutaj informacje o reagowaniu w przypadku wstrząsu anafilaktycznego i konieczności podania adrenaliny.

Dowiedz się więcej:

Uczeń przewlekle chory w szkole

Materiały edukacyjne dla rodziców i nauczycieli dot. postępowania z dzieckiem zagrożonym anafilaksją i chorobą alergiczną – Polskie Towarzystwo Alergologiczne

Konieczność nagłej interwencji medycznej w szkole - Ministerstwo Zdrowia

Konsultacja- dr med. Piotr Dąbrowiecki – alergolog

Podstawa prawna

- OBWIESZCZENIE MINISTRA ZDROWIA z dnia 3 listopada 2022 r. w sprawie zaleceń postępowania dotyczących opieki nad uczniami z anafilaksją, astmą oskrzelową, alergicznym nieżytem nosa, atopowym zapaleniem skóry i pokrzywką w szkole Na podstawie art. 21 ust. 4 ustawy z dnia 12 kwietnia 2019 r. o opiece zdrowotnej nad uczniami (Dz. U. poz. 1078) (

  DZ. URZ. Min. Zdr. 2022.116)

- Ustawa z dnia 12 kwietnia 2019 r. o opiece zdrowotnej nad uczniami (

  Dziennik Ustaw 2019 r. poz. 1078)

- Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (**Dz.U. 2017 poz.59**)

Przeczytaj także

Użądlenia, ukąszenia i ukłucia owadów

Jak zareagować, gdy zbliża się do Ciebie osa, pszczoła lub szerszeń? Co zrobić, gdy dojdzie do użądlenia?

Czy masz astmę?

Możesz normalnie żyć z astmą, jeśli dobrze się leczysz. Niestety prawdopodobnie 70 proc. osób w Polsce nie wie, że choruje. Jakie są przyczyny tej choroby i kiedy trzeba iść do lekarza?

Kiedy dziecko ma alergię

Bywa nazywana epidemią XXI wieku. Bardzo często dotyka także dzieci i młodzież. Jak można rozpoznać alergię i jak ją leczyć?